

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy
Społecznej w Łagowie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie jest gminną jednostką organizacyjną, realizującą zadania własne i zlecone gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje Miasto i Gminę, w której zamieszkuje 6 778 mieszkańców. Burmistrzem Miasta i Gminy Łagów jest Pan Paweł Marwicki.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie został powołany na mocy Uchwały Nr X/43/90 Gminnej Rady Narodowej w Łagowie z dnia 29 marca 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie” oraz Zarządzenia Nr 2/920 Naczelnika Gminy Łagów z dnia 20 kwietnia 1990 roku w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie. Ośrodek posiada własny REGON 290635400 i NIP 6572288956. Kierownikiem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie jest Pani Ewelina Biesiada.

Ośrodek w okresie objętym kontrolą działał w oparciu o:

- 1) Statut Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXXV/303/17 Rady Gminy w Łagowie z dnia 28 marca 2017 roku w sprawie: nadania nowego Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie. Ostatnie zmiany do Statutu wprowadzone zostały Uchwałą Rady Miejskiej w Łagowie Nr L/401/22 z dnia 29 marca 2022 roku w sprawie zmiany Statutu Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie;
- 2) Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 2/2018 Kierownika Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie z dnia 31 stycznia 2018 roku w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie, a ostatnia zmiana wprowadzona została Zarządzeniem Nr 2/2022 Kierownika Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie z dnia 3 stycznia 2022 roku;
- 3) Uchwałą Nr III/26/18 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 18 grudnia 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego Gminy Łagów „Posiłki w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023;
- 4) Uchwałą Nr X/85/19 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 25 czerwca 2019 roku w sprawie zmiany Uchwały Nr III/26/18 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 18 grudnia 2018 roku

*SP
1
18/03/2022*

- w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego Gminy Łagów „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023;
- 5) Uchwałę Nr LX/XIII/498/23 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 31 stycznia 2023 roku zmieniającą Uchwałę Nr III/26/18 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 18 grudnia 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego Gminy Łagów „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023;
  - 6) Uchwałę Nr IV/34/18 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023;
  - 7) Uchwałę Nr LXIII/497/23 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 31 stycznia 2023 roku zmieniającą Uchwałę Nr IV/34/18 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023;
  - 8) Uchwałę Nr III/24/18 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 18 grudnia 2018 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023;
  - 9) Uchwałę Nr LXIII/499/23 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 31 stycznia 2023 roku zmieniającą Uchwałę Nr III/24/18 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023;
  - 10) Uchwałę Nr III/25/18 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 18 grudnia 2018 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz określenia szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od tryb ich pobierania;
  - 11) Uchwałę Nr XIV/110/19 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 29 października 2019 roku zmieniającą Uchwałę Nr III/25/18 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 18 grudnia 2018 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz

Rozprawa

określenia szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od trybich pobierania;

- 12) Uchwałę Nr XLVIII/394/18 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 27 lutego 2018 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych;
- 13) Uchwałę Nr XXII/168/20 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 31 marca 2020 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia – schroniskach dla osób bezdomnych oraz w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi;
- 14) Uchwałę Nr LII/421/18 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 29 maja 2018 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańców gminy Łagów w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych;
- 15) Uchwałę Nr X/84/19 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 25 czerwca 2019 roku zmieniającą Uchwałę Nr LII/421/18 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 29 maja 2018 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańców gminy Łagów w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych;
- 16) Uchwałę Nr XXII/186/16 Rady Gminy w Łagowie z dnia 24 kwietnia 2016 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łagów na lata 2016 – 2023;
- 17) Uchwałę Nr X/86/2019 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 25 czerwca 2019 roku w sprawie ustalenia zasad sprawienia pogrzebu na koszt Gminy Łagów oraz określenia zasad zwrotu poniesionych kosztów;
- 18) Zarządzenie Nr 74/18 z dnia 1 sierpnia 2018 roku Burmistrza Miasta i Gminy Łagów w sprawie upoważnienia Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowań oraz do wydawania decyzji administracyjnych m. in w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości gminy;

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Renata Gwóźdź - starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego – kierujący zespołem inspektorów, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 4912023 z dnia 28 czerwca 2023 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału

Renata Gwóźdź

Ośrodek zajmuje sześć pomieszczeń, wyposażonych w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej.

Warunki lokalowe kontrolowanej jednostki są dobre, klienci posiadają możliwość przedstawienia swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność. (Załącznik nr 1 – Protokół oględzin).

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji MGOPS są: długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie oraz niepełnosprawność.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest na indywidualne konta bankowe klientów lub gotówką w Kasie Centrum Usług Wspólnych w Łagowie.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr

Przedmiotem kontroli w zakresie zatrudnienia były kwalifikacje kadry zatrudnionej w obszarze pomocy społecznej (Załącznik Nr 2 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze).

W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łagowie w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych było 6 pracowników: tj. kierownik, 2 starszych pracowników socjalnych oraz 3 pracowników socjalnych.

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Kierownik posiada odpowiedni staż i wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej posiada specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach, posiadają legitymacje służbowe, zgodne z wzorem określonym rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy m.in.: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy/ liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w MGOPS = 6 778/ 5 = 1 355

*Pracownik
13/07/17*

5 *[Signature]*

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gdyż na jednego pracownika socjalnego przypada 1 355 mieszkańców, a w MGOPS zatrudnionych jest nie mniej niż trzech pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023 r., 1550).

Zasiłki stałe

Z informacji przekazanych przez Kierownika MGOPS (Załącznik Nr 3 pkt 23 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, że w 2022 roku pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla **38 osób**, w tym za 33 zasiłkobiorców Ośrodek odprowadza składkę na ubezpieczenie zdrowotne. W 2023 roku zasiłki stałe otrzymuje 42 osób, za 37 opłacana jest składka zdrowotna.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób pobierających zasiłki stałe, na podstawie której wydano decyzje administracyjne:

5100.I.84.12.2022; 5100.I.27.04.2023; 5100.37.05.2023; 5100.85.12.2022; 5100.63.06.2022; 5100.III.13.01.2022; 5100.II.75.09.2022; 5100.II.41.06.2023; 5100.I.20.01.2022

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty zawierają datę wpływu do Ośrodka.

Przy zasiłkach stałych, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku, sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydanych na zasiłki stałe odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz upoważnienie Kierownika do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. W sprawdzonych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W postanowieniu decyzji wpisywano wysokość świadczenia oraz okres, na jaki zostało ono przyznane oraz sposób i termin wypłaty świadczenia.

R. Kowalski

6 *[Signature]*

W styczniu 2022 roku wszystkie zasiłki przeliczone zostały zgodnie z nowymi kryteriami dochodowymi wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W trakcie czynności kontrolnych odnotowano, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu umieszczano zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe

Z informacji przekazanych przez Kierownika Ośrodka (Zał. Nr 3 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS – pkt 17) wynika, że w 2022 roku pomocą okresową objęto **65 osób**, natomiast od stycznia 2023 roku do dnia kontroli przyznano **38** zasiłków okresowych. Głównym powodem przyznania pomocy w postaci zasiłku okresowego było bezrobocie. Wysokość wypłacanych świadczeń była zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach: 5101.1.12.01.2023; 5100.I.20.03.2023; 5101.30.06.2023; 5101.32.06.2023; 5101.26.05.2023; 5101.I.56.12.2022; 5101.IV.15.01.2023; 5101.II.57.12.2022; 5101.22.03.2023; 5101.II.24.04.2023; 5101.27.05.2023.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego a także upoważnienie Kierownika MGOPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. W skontrolowanych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W postanowieniu decyzji informowano stronę o wysokości przyznanej pomocy, okresie na jaki pomoc została udzielona, powódzie przyznania wsparcia, sposobie i terminach wypłaty świadczeń.

Ze skontrolowanych dokumentów wynika, że po wpływie wniosku o pomoc, pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację.

W aktach znajdują się m.in.: wnioski, oświadczenia klientów, zaświadczenia o aktualnych dochodach, raporty z PUP, potwierdzające status osoby bezrobotnej, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, decyzje administracyjne.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym wydanym na zasiłki okresowe nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu wskazując powód nadania rygoru natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji oraz informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a kodeksu postępowania administracyjnego, mówiącego o prawie zrzeczenia się odwołania.

Wieloletni program „Posiłek w szkole i w domu”

Z informacji przekazanych przez Kierownika MGOPS wynika, że w roku 2022 pomoc w formie zasiłku celowego na zakup żywności otrzymało **167 osób**, świadczeniem rzeczowym w tym okresie objęto **52 osoby**. W 2023 roku do dnia kontroli wsparcie w formie zasiłków celowych trafiło do **88 osób**. Pomocą w formie gorącego posiłku w 2022 roku objęto **62 dzieci** w szkołach oraz **2 osoby dorosłe**, w 2023 roku do dnia kontroli natomiast **58 dzieci** i **3 osoby** dorosłe.

Pozytywnym jest fakt, że w placówkach oświatowych na terenie Gminy Łągów dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Posiłek w szkole i w domu”. Dożywianie prowadzone jest

w 3 placówkach oświatowych na terenie Gminy, a koszt jednego gorącego posiłku wynosi obecnie 5 zł. Ponadto MGOPS opłaca posiłki dla 8 uczniów, uczęszczających do 3 placówek oświatowych poza terenem gminy, w których cena obiadu wynosi od 4 zł do 16 zł.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych*, w ramach realizacji Programu dożywiania, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr: 5113.II.175.12.2022; 5113.84.06.2023; 5113.II.79.04.2023; 5113.III.45.03.2023; 5113.163.11.2022; 5113.103.09.2022; 5113.89.07.2022; 5113.78.04.2023; 5113.56.03.2022 oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach: 5113.68.03.2023; 5113.III.46.03.2023; 5113.III.30.01.2023; 5113.III.116.10.2022; 5113.IV.24.02.2022; 5113.III.17.01.2023; 5113.IV.27.01.2023; 5113.III.13.01.2023; 5113.IV.51.02.2023; 5113.III.48.03.2023.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, Uchwała Nr 140 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023, w związku z którą realizowany jest Program, w 2023 roku również Uchwała Nr 264 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2022 roku zmieniająca Uchwałę Nr 140, Uchwały Rady Gminy Łągów dotyczące dożywiania, a także upoważnienie Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. Wymienione akty prawne przywołane zostały z aktualnymi publikatorami i datami ich wydania.

W podstawie prawnej decyzji, wydanych na posiłki w ramach Programu dożywiania przywołano art. 48 i 48b ust. 2, 4, 5 ustawy o pomocy społecznej, mówiące o posiłku. W podstawie prawnej decyzji wydanych na zasiłki celowe odnotowano również artykuły ustawy o pomocy społecznej wymienione powyżej, brak było natomiast art. 39 ustawy, stanowiącego o zasiłku celowym.

W postanowieniu decyzji przyznających posiłek określano kto jest biorcą, na jaki okres przyznano pomoc, typ posiłku, jego jednostkowy koszt, liczbę dni w tygodniu, na które przyznano posiłek oraz jego realizatora (szkołę). Posiłki przyznawano na okres od stycznia do czerwca i od września do grudnia danego roku.

Pracownik MGOPS

W postanowieniu decyzji na zasiłki celowe wpisywano kwotę zasiłku, miesiąc, na który świadczenie przyznano oraz wskazywano termin i sposób realizacji świadczenia.

Nadmienić należy, że w postanowieniu decyzji przyznających zasiłki celowe widnieje zapis, że przyznaje się „świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności” - zdaniem zespołu kontrolującego należy dodać, że jest to świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

Zespół kontrolny stwierdził, że sprawdzonym decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu natomiast stosując zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pouczeniach decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz zamieszczano informację o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej MGOPS w Łagowie przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy, Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika MGOPS (Zał. Nr 3 pkt 18 - Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) kontrolowana jednostka, w roku 2022 udzieliła **1 rodzinie** zasiłku celowego, a **2 rodzinom** specjalnych zasiłków celowych. W 2023 roku do dnia kontroli zasiłkiem celowym objęto **1 rodzinę**, a **4** specjalnym zasiłkiem celowym.

Podczas kontroli sprawdzono akta o następujących numerach decyzji:

zasiłki celowe: 5102.IV.12.01.2023; 5102.I.16.12.2022;

specjalne zasiłki celowe: 5102.II.15.11.2022; 5102.19.06.2023; 5102.I.13.02.2023; 5102.I.18.06.2023; 5102.II.15.03.2023; 5102.12.04.2022.

Opis

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: wnioski klientów o udzielenie pomocy, zaświadczenia potwierdzające wysokość uzyskiwanego wynagrodzenia, zaświadczenia z UG o wielkości gospodarstwa rolnego, decyzje ZUS lub KRUS o wysokości emerytury lub renty, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia z PUP, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, karty leczenia szpitalnego, faktury za zakupione leki, oświadczenia klientów, decyzje administracyjne.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych przywołano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz upoważnienie Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. W skontrolowanych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W jednej decyzji na zasiłek celowy prawidłowo przywołano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, odnoszący się do zasiłku celowego, w drugiej natomiast odnotowano brak tego artykułu, a ponadto w decyzji tej bezzasadnie wskazano art. 48 i 48b ust. 2, 4, 5 wymienionej ustawy, stanowiące o posiłku. W decyzjach na specjalne zasiłki celowe prawidłowo przywołany został art. 41 wyżej wymienionej ustawy, mówiący o zasiłku specjalnym celowym.

W sentencji sprawdzonych decyzji na zasiłki celowe oraz specjalne zasiłki celowe odnotowano miesiąc, na który przyznane zostało wsparcie, wysokość przyznanego świadczenia, na ogół cel, z uwagi na który pomoc została przyznana oraz sposób i termin wypłaty zasiłku. W trzech przypadkach skontrolowanych decyzji na zasiłki specjalne celowe w postanowieniu decyzji brak było celu udzielenia wsparcia, wynikał on dopiero z uzasadnienia decyzji.

Zespół kontrolny odnotował, że sprawdzonym decyzjom wydanym na zasiłki celowe, w tym specjalne nadano rygor natychmiastowej wykonalności w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu wskazując powód nadania rygoru natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniach decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz zamieszczano informację o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie realizuje pomoc w formie usług opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Gmina Uchwałą Nr III/25/18 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 18 grudnia 2018 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz określenia szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od odpłat oraz tryb ich pobierania, zmienioną Uchwałą Nr XIV/110/19 Rady Miejskiej w Łagowie z dnia 29 października 2019 roku określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, zwolnienia od opłat oraz tryb ich pobierania. Pełny koszt jednej godziny usług opiekuńczych wynosi 20 zł.

Usługi realizowane są przez jedną opiekunkę, zatrudnioną przez MGOPS w Łagowie. W 2022 roku ten rodzaj pomocy świadczony był na rzecz **11 osób**, a w 2023 roku usługi przyznane zostały dla **6 osób**.

Usługi przyznawane są decyzją administracyjną na podstawie wniosku złożonego przez osoby zainteresowane wraz z niezbędną dokumentacją oraz wywiadu środowiskowego. Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponoszą odpłatność, zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej, w zależności od posiadanego dochodu.

Sprawdzono akta o następujących numerach decyzji:

5122.13.01.2022;   5122.21.02.2022;   5122.II.38.12.2022;   5122.I.32.07.2022;
5122.I.15.01.2023;   5122.18.04.2023;   5122.IV.12.01.2023;   5122.IV.17.04.2023;
5122.IV.17.01.2022; 5122.III.30.06.2022.

W aktach klientów znajdowały się m. in.: wnioski, wywiad lub jego aktualizacja, decyzje ZUS lub KRUS o wysokości emerytury lub renty, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, odcinki rent i emerytur, oświadczenia klientów, decyzje administracyjne.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych odnotowano ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, Uchwałę Rady Miejskiej w sprawie usług opiekuńczych, a także

upoważnienie Kierownika MGOPS do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. Przytoczone akty prawne widniały w decyzjach z aktualnymi publikatorami.

W postanowieniu decyzji administracyjnych wydawanych przez Kierownika MGOPS określono: okres, na jaki przyznane zostały usługi, liczbę dni tygodnia, w które usługi będą świadczone lub konkretne dni tygodnia, liczbę przyznanych godzin tygodniowo lub w konkretne dni tygodnia, pełny koszt 1 godziny usług, procent i kwotę odpłatności, realizatora usług oraz termin i sposób wnoszenia płatności za usługi. W decyzjach odnotowano brak zakresu świadczonych usług. W trzech skontrolowanych decyzjach stwierdzono brak liczby godzin świadczonych usług w konkretne dni tygodnia, a w dwóch decyzjach dodatkowo brak terminu i sposobu wnoszenia opłat za usługi.

Zespół kontrolny stwierdził, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym, wydanym na usługi opiekuńcze nadano rygor natychmiastowej wykonalności, przywołując w podstawie prawnej art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w postanowieniu decyzji informowano stronę, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu decyzji natomiast podając powód, z uwagi na który został nadany decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

W pouczeniach wydanych decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz zamieszczano informację o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadania związanego ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Z załącznika nr 3 do protokołu – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS – pkt 28 wynika, że do Ośrodka nie wpłynęły wnioski o przyznanie tej formy pomocy.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. MGOPS opłaca pobyt **20 mieszkańców** Gminy Łagów w dps, w okresie objętym kontrolą do domów pomocy społecznej skierowano 4 osoby (rok 2022).

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

W kontrolowanej jednostce pomoc w ramach pracy socjalnej podejmowana jest podczas bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i siedzibie Ośrodka. Praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych polega m.in. na: pomocy w zakresie rozwiązywania trudnych spraw życiowych, załatwianiu spraw urzędowych pobudzaniu społecznej aktywności, udzielaniu klientom informacji o przysługujących im świadczeniach i formach pomocy, motywowaniu podopiecznych do aktywnego poszukiwania pracy, kierowaniu do Centrum Integracji Społecznej, motywowaniu do podjęcia leczenia odwykowego.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni kontrolowanego Ośrodka nie wykorzystują kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej, bowiem w okresie objętym kontrolą nie zawarli ani jednego kontraktu socjalnego.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

W trakcie przeprowadzonej kontroli kompleksowej w MGOPS w Łagowie ustalono, że pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z Programu dożywiania, zasiłku celowego oraz specjalnego zasiłku celowego, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawano celowo i zasadnie.

Warunki lokalowe kontrolowanej jednostki są dobre, klienci posiadają możliwość przedstawienia swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Kierownik posiada odpowiedni staż i wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej posiada specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, gdyż na jednego pracownika socjalnego

przypada 1 355 mieszkańców, a w MGOPS zatrudnionych jest nie mniej niż trzech pracowników socjalnych w pełnym wymiarze czasu pracy.

W aktach klientów znajdują się m.in. wnioski klientów, zaświadczenia o aktualnych dochodach, oświadczenia klientów, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia lekarskie, faktury za zakupione lekarstwa, dokumenty potwierdzające status osoby bezrobotnej, decyzje ZUS lub KRUS o wysokości emerytury lub renty, decyzje administracyjne.

W podstawie prawnej sprawdzonych decyzji administracyjnych odnotowano m. in. ustawę o pomocy społecznej, kodeks postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz upoważnienie Kierownika do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. W sprawdzonych decyzjach w podstawie prawnej widniały aktualne publikatory przytoczonych aktów prawnych.

W styczniu 2022 roku wszystkie zasiłki przeliczone zostały zgodnie z nowymi kryteriami dochodowymi wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej decyzji, wydanych na posiłki w ramach Programu dożywiania przywołano art. 48 i 48b ust. 2, 4, 5 ustawy o pomocy społecznej, mówiące o posiłku. W podstawie prawnej decyzji wydanych na zasiłki celowe odnotowano również artykuły ustawy o pomocy społecznej wymienione powyżej, brak było natomiast art. 39 ustawy, stanowiącego o zasiłku celowym. Nadmienić należy, że w postanowieniu decyzji przyznających zasiłki celowe widnieje zapis, że przyznaje się „świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności” - zdaniem zespołu kontrolującego należy dodać, że jest to świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

W jednej decyzji na zasiłek celowy prawidłowo przywołano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, odnoszący się do zasiłku celowego, w drugiej natomiast odnotowano brak tego artykułu, a ponadto w decyzji tej bezzasadnie wskazano art. 48 i 48b ust. 2, 4, 5 wymienionej ustawy, stanowiące o posiłku. W decyzjach na specjalne zasiłki celowe prawidłowo przywołany został art. 41 wyżej wymienionej ustawy, mówiący o zasiłku specjalnym celowym.

W sentencji sprawdzonych decyzji na zasiłki celowe oraz specjalne zasiłki celowe odnotowano miesiąc, na który przyznane zostało wsparcie, wysokość przyznanego świadczenia, na ogół cel, z uwagi na który pomoc została przyznana oraz sposób i termin wypłaty zasiłku. W trzech przypadkach skontrolowanych decyzji na zasiłki specjalne celowe w postanowieniu decyzji brak było celu udzielenia wsparcia, wynikał on dopiero z uzasadnienia decyzji.

Pozytywnym jest fakt, że w placówkach oświatowych na terenie Gminy Łągów dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

W trakcie czynności kontrolnych odnotowano, że sprawdzonym decyzjom administracyjnym nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując klienta o tym fakcie, w uzasadnieniu natomiast wskazując, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden powód wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

W pouczeniach decyzji informowano strony o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz informowano klienta o możliwości skorzystania z art. 127 a k.p.a., mówiącego o tym, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że MGOPS w kontrolowanym okresie nie wykorzystuje kontraktu socjalnego jako instrumentu pracy socjalnej, bowiem w okresie objętym kontrolą nie zawarto ani jednego kontraktu socjalnego.

Biorąc pod uwagę powyższe, **działalność kontrolowanej jednostki ocenia się pozytywnie z uchybieniami**. W zakresie objętym kontrolą stwierdzone uchybienia miały wyłącznie charakter formalny i nie powodowały następstw dla kontrolowanej jednostki w aspekcie realizacji zadań.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Ośrodka.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 17 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. z 2020 r., poz. 2285).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Protokół z przeprowadzonych oględzin dot. bazy lokalowej MGOPS.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
3. Tabela sporządzona przez Kierownika MGOPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.

Protokół podpisali:

ŚWIĘTOKRZYSKI
Ze strony kontrolującej: **WÓDZ KRW KIELCACH**
Wydział Polityki i Spraw Społecznych i Zdrowia
al. IX Wieków Kielce, 25-516 Kielce

1. Renata Gwoździak
2. Barbara Smolanko

Adelinda Osobicka
dn. 05.09.2023r

Ze strony kontrolowanej:
Kierownik
Wydziału Polityki i Spraw Społecznych i Zdrowia
al. IX Wieków Kielce
.....
Adelinda Osobicka

Kielce, dnia 5 września 2023 roku

4

Reput i Marek
Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Marek
Z. ST. P. CA. DYREKTOR
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA

MIĘDZYGMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
26-025 Łagów, ul. Rynek 62
tel. 41 343 70 59
NIP 6572288956 17

a